

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Surdu Ion Xxxx, xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță:** 29.03.2021 – 25.06.2021;
- 2. instanța de apel:** 19.07.2021 – 13.12.2021;
- 3. instanța de recurs:** 07.06.2022 – 26.10.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 25 iunie 2021, inculpatul Surdu Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Surdu Ion în beneficiul lui Bunescu Igor compensație pentru prejudiciul material cauzat în mărime de 6 740 (șase mii șapte sute patruzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Surdu Ion la data de 24 februarie 2020, în intervalul de timp de la ora 00:00 până la 07:00, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei

persoane, aflându-se în ospeție la domiciliul părții vătămate Bunescu Igor în ap. xx, bd. xxxx, mun. xxxx, profitând de faptul că nu este observat de nimeni, prin acces liber, inculpatul Surdu Ion intenționat a sustras un laptop de model „ASUS X502 ca-rb01” în valoare de 6 740 lei, care aparținea ultimului, după ce cu bunul sustras a părăsit locul faptei, cauzându-i acestuia din urmă un prejudiciu material în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Mihaela Cecan în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Surdu Ion, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

3.1. În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea dură în raport cu circumstanțele speței, cu personalitatea inculpatului, cu comportamentul acestuia în timpul săvârșirii infracțiunii, cât și după comiterea faptei;

- aplicarea în privința inculpatului Surdu Ion a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau a unei pedepse condiționate va asigura aplicarea unei pedepsei echitabile, condiționând gradul influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la faza urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuit la 11 martie 2020, precum și în calitate de învinuit la 30 iulie 2020, inculpatul Surdu Ion și-a recunoscut vina integral și a descris circumstanțele comiterii faptei descrise, menționând că se căiește sincer de cele comise și făcând asigurări că nu va mai comite asemenea fapte.

În pofida faptului că inculpatul Surdu Ion, la faza urmăririi penale și pe parcursul cercetării judecătorești a recunoscut vina, vinovăția lui în comiterea infracțiunii s-a confirmat prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată, și anume: declarațiile părții vătămate Bunescu Igor; plângerea părții vătămate Bunescu Igor din 24.02.2020; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24.02.2020; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 16.03.2020.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, relevanței, concludenței,

utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Surdu Ion încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței este contestată cu apel de către avocatul Mihaela Cecan în numele inculpatului în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens, s-a solicitat aplicarea inculpatului Surdu Ion a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Surdu Ion, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a notat că, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Din materialele cauzei penale a rezultat că, inculpatul Surdu Ion fiind audiat la faza urmăririi penale a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut ca circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției.

În conformitate cu art. 77 Cod penal, instanța de fond a reținut cu titlu de circumstanță agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

În contextul circumstanțelor relevate supra, instanța de apel a respins solicitarea părții apărării de a stabili inculpatului Surdu Ion a unei pedepse mai blânde, fie sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fie prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece această măsură de pedeapsă nu poate fi aplicată anume reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și din personalitatea inculpatului, totodată, o pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu

și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de avocatul Mihaela Cegan potrivit căreia, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea dură în raport cu circumstanțele speței, cu personalitatea inculpatului, cu comportamentul acestuia în timpul săvârșirii infracțiunii, cât și după comiterea faptei, or, instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a stabili inculpatului o pedeapsă non-privativă de libertate, așa cum în privința acestuia a fost reținută circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare, iar acest fapt demonstrează că, inculpatul nu s-a corectat, dar a continuat să manifeste un comportament infracțional în societate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cegan Mihaela în numele inculpatului, care, semnalând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului Surdu Ion, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând argumente similare celor indicate în cererea de apel (f.d. 163-165).

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului ordinar declarat de către avocatul Cegan Mihaela în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat. Or, termenul și categoria de pedeapsă au fost stabilite în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76, 77 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs

examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate în speță, Colegiul penal atestă că avocatul inculpatului a invocat în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, însă invocarea acestor temeiuri, nu a fost completată cu argumente și motive corespunzătoare temeiurilor respective.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal apreciază că recursul în respectiva parte este declarativ și nu va examina cauza prin prisma pretinselor erori întrucât instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele Legii. Astfel, instanța nu are competența de a completa din oficiu un recurs nemotivat.

În continuare, instanța de recurs, analizând cele invocate în cererea de recurs, a constatat că recurentul invocă dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului, considerând că instanța de apel i-a aplicat acestuia o pedeapsă prea aspră, fără a ține cont de principiul individualizării pedepsei, alegații care cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, în raport cu argumentele invocate, Colegiul penal atestă că motivele invocate de recurent în argumentarea recursului nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, iar soluția adoptată pe marginea acestei spețe de către instanța de apel este legală, întemeiată și urmează a fi menținută integral.

Cu referire la criticele avansate în privința modalității de individualizare a pedepsei, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie săi fie aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reține, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că, sancțiunea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, iar cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite pentru pedeapsa cu închisoare sunt: de la 3 luni până la 2 ani și 8 luni.

Astfel, se constată că în privința inculpatului Surdu Ion, instanța de apel a stabilit corect limitele noi de pedeapsă, indicate inclusiv în *pct. 4.1.* al prezentei decizii, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, analizând gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, motivul acesteia, prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei, precum și persoana inculpatului Surdu, care potrivit materialelor cauzei (f.d. 25-29, vol. I), anterior a fost condamnat, prin sentința Judecătorei Soroca din 30.06.2017, în baza art. 186 alin. (2) lit.

b), c), d) Cod penal - 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și prin sentința Judecătorei Soroca din 13.12.2018, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Respectiv, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a stabilit forma pedepsei – închisoare, pe un termen de 1 an, mărimea acesteia încadrându-se în limitele Legii, fiind echitabilă și proporțională faptei comise.

Învederând existența unor precedente infracționale a personalității inculpatului Surdu Ion, instanța de apel corect a statuat că, realizarea scopului sancționator și educativ al pedepsei penale, cât și a scopului de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, este posibil doar prin stabilirea inculpatului a unei pedepsei sub formă de închisoare.

În această ordine de idei, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului, cu privire la stabilirea unei pedepse mai blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și reiterează că, instanța de apel la stabilirea formei și termenului de pedeapsă în privința inculpatului Surdu Ion a respectat cu strictețe prevederile art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că alegațiile recurentului privind asprimea pedepsei aplicate de către instanța de apel, sunt vădit neîntemeiate, or acesta executând pedeapsa anterior stabilită cu închisoare nu a făcut concluzii necesare că, faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale și a continuat activitatea infracțională, fapt care just a fost apreciat de către instanța de apel la stabilirea formei și a termenului de pedeapsă.

Generalizând cele expuse, instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate în partea stabilirii pedepsei.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că argumentele indicate, în esență au fost abordate în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor problemelor esențiale invocate în speță, cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în *pct. 37 a hotărârii Albert c. România din 16.02.2010*.

În acest context, Colegiul penal consideră că, în prezenta speță nu s-au reținut careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul

casării deciziei contestate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Surdu Ion Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **06 decembrie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana